

PATVIRTINTA

Etninės kultūros globos tarybos pirmininko

2023 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. *I V-9*

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA, 188756614

(asignavimų valdytojo pavadinimas ir kodas)

2024–2026 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I SKYRIUS MISIJA

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) atlieka Seimo ir Vyriausybės eksperto bei pataréjo misiją padedant spręsti strateginius etninės kultūros valstybinės globos ir politikos formavimo bei nematerialaus kultūros paveldo apsaugos klausimus, užtikrinti Lietuvos Respublikos nacionalinėje teisės sistemoje įtvirtintos etninės kultūros valstybinės globos įgyvendinimo priežiūrą, skatinti etninės kultūros plėtrą.

II SKYRIUS

VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS IR STARTEGINIAI IR (ARBA) VEIKLOS TIKSLAI

Taryba veikia kultūros valstybės veiklos srityje. Tarybos, kaip ekspertinės institucijos, pagrindinės strateginės veiklos kryptys apima šias sritis, nurodytas Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo (toliau – Įstatymas) 6¹ straipsnio 5 dalyje:

- etninės kultūros plėtrą ir integravimą į bendrają kultūros politiką Lietuvoje;
- tautinės savimonės bei etninės kultūros gyvosios tradicijos tēstinumo užtikrinimą ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugą, etninės kultūros veiklos bendruomenėse plėtrą;
- etnokultūrinio ugdymo integravimą į švietimo sistemą;
- specialistų rengimo ir etnokultūrinų tyrimų (apimant nematerialaus kultūros paveldo apsaugos mokslinių tyrimų metodologijas) bazés stiprinimą;
- etninės kultūros sklaidos plėtojimą;
- etninės kultūros integravimą į kultūrinį turizmą;
- tradicinių amatų tēstinumą ir plėtrą;
- etnografinių regionų – Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos), Suvalkijos (Sūduvos), Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos – savitumo išsaugojimą;
- etninės kultūros puoselėjimą užsienio lietuvių bendruomenėse.

Tarybos veiklos strateginis tikslas - kompetentinga etninės kultūros valstybinė globa ir nematerialaus kultūros paveldo apsauga - siejamas su svarbiausiais Tarybos, kaip kolegialios ekspertinės institucijos, bei Tarybos administracijos vykdomais darbais pagal Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatyme nustatytas Tarybos strategines veiklos kryptis.

1 lentelė. Tikslai ir jų poveikio rodikliai

Veiklos tikslas ir jo poveikio rodiklis	Pradinė veiklos tikslų poveikio rodiklio reikšmė	Veiklos tikslų rodiklio reikšmės			Artimiausio paskesnio laikotarpio faktinė NPP strateginio tikslų poveikio vertinimo rodiklio reikšmė	NPP strateginio tikslų poveikio vertinimo rodiklio reikšmės	
		2024 metai	2025 metai	2026 metai		2025 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Kompetentinga etninės kultūros valstybinė globa ir nematerialaus kultūros paveldo apsauga							
1.1. Etninės kultūros valstybinės globos ir nematerialaus kultūros paveldo teisinės bazės tobulinimo, būklės vertinimo ir veiklos koordinavimo santykinis kitimas (procentai)	99.0 (100 proc.)	99.2 (+0,2 proc.)	99.5 (+0,5 proc.)	99.6 (+0,6 proc.)			
1.2. Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugos procesų tūstymo, kaitos tyrimų ir jų sklaidos plėtros bei Tarybos ekspertinės veiklos efektyvumo santykinis kitimas (procentai)	85.0 (100 proc.)	85.5 (+0,5 proc.)	86.0 (+1,0 proc.)	86.1 (+1,1 proc.)			

**III SKYRIUS
VEIKLOS PRIORITETAI**

Tarybos veiklos prioritetai 2024 metams:

- dalyvauti formuojant Lietuvoje etninės kultūros valstybinės globos ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugos politiką patariant Seimui ir Vyriausybei strateginiais šios srities klausimais, skatinant etninės kultūros plėtrą ir keliant jos prestižą;
- atliliki etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo procesų stebėseną, tyrimus ir tendencijų vertinimą, užtikrinti tyrimų viešinimą.

**IV SKYRIUS
PROGRAMA**

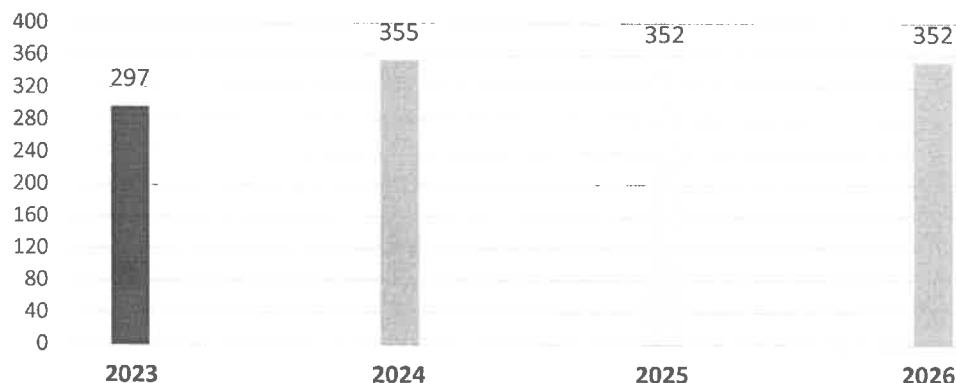
Siekiant įgyvendinti strateginių tikslų, Taryba vykdo vieną valdymo programą - Etninės kultūros valstybinės globos programa (kodas 08-001).

Įstatymo preambulėje pabrėžiama, kad etninė kultūra yra tautos būties, išlikimo ir tvirtumo esmė, nacionalinės kultūros pamatas, kad tik savo etnine kultūra besiremianti tauta gali palaikyti savo visuomenės narių pilietinį brandumą, dalyvauti pasaulio civilizacijoje kaip lygiavertė partnerė, išlaikyti tokiai partnerystei ir bendradarbiavimui būtiną orumą, savarankiškumą ir savitumą. Taryba pagal įstatymą yra viena iš pagrindinių etninės kultūros valstybinę globą užtikrinančių institucijų. Jos kompetencija – padėti Seimui ir Vyriausybei formuoti bei įgyvendinti etninės kultūros politiką, prižiūrėti ir koordinuoti etninės kultūros valstybinę globą vykdančių institucijų veiklą, teikti išvadas bei pasiūlymus valstybės institucijoms etninės kultūros klausimais.

22 lentelė. 2024 – 2026 metų asignavimų paskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir programas (tūkst. eurų)

1 grafikas. 2024 –2026 m. asignavimų pasiskirstymas pagal 08-001 programą

2023, 2024, 2025, 2026 metų asignavimų pasiskirstymas
pagal Etninės kultūros globos tarybos valdymo programą
Etninės kultūros valstybinė globa
(tūkst. eurų)

Etninės kultūros globos tarybos valdymo programa (08-001)
Etninės kultūros valstybinė globa

Bendra informacija apie programą.

Programos tikslas – kompetentinga etninės kultūros valstybinė globa ir nematerialaus kultūros paveldo apsauga. Etninės kultūros valstybinė globa yra nuolatinis, nenutrūkstamas vyksmas. Tarybos veiklą užtikrinanti Programa padeda veiksmingai formuoti etninės kultūros valstybinės globos ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugos politiką, koordinuoti etninę kultūrą globojančių valstybės institucijų ir asociacijų veiksmus bei priimamus sprendimus. Įgyvendindama Programą Taryba atlieka Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo vykdymo ekspertinę priežiūrą, teikia Seimui ir Vyriausybei bei kitoms valstybės institucijoms siūlymus dėl etninės kultūros globai reikalingų sąlygų nustatymo ar specialaus reglamentavimo, taip pat dėl atitinkamų teisės aktų nuostatų suderinamumo nacionalinės teisės sistemoje. Vykdant programą planuojama netiesiogiai prisidėti prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo, Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030“, 2021-2030 metų nacionalinio pažangos plano, Lietuvos kultūros politikos strategijos, Kultūros ir kūrybingumo plėtros programos, Kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo politikos 2020-2024 metų veiksmų plano įgyvendinimo, „Globali Lietuva“ 2022–2030 m. įgyvendinimo veiksmų plano 2024–2026 metams.

Etninės kultūros objektas yra labai platus, apimantis paveldėtas kultūros vertybes – gyvosios etninės kultūros reiškinius, tradicijas ir papročius, liaudies kūrybą, tautodailę, kalbos savitumą bei tautinių identitetą. Taryba, įgyvendindama programą, vykdo šias teisės aktais pavestas funkcijas: rengia, vertina ir teikia Seimui ir Vyriausybei siūlymus dėl etninės kultūros valstybinės globos ir plėtros, nematerialaus kultūros paveldo apsaugos strategijos, jos prioritetų ir įgyvendinimo koordinavimo; vertina Lietuvoje vykdomą etninės kultūros globos ir plėtros, nematerialaus kultūros paveldo apsaugos veiklą, rengia Seimui ir Vyriausybei siūlymus, kaip šią veiklą tobulinti ir plėtoti; analizuoją su etnine kultūra ir nematerialiu kultūros paveldu susijusius teisės aktus, jų projektus, tarptautinių sutarčių projektus, teikia Seimui ir Vyriausybei siūlymus dėl jų tobulinimo; rengia įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su etninės kultūros globos ir plėtra bei nematerialaus kultūros paveldo apsauga, projektus; teikia siūlymus ir išvadas Seimui, Vyriausybei ir savivaldybėms dėl etninių kultūrai, nematerialaus kultūros paveldo apsaugai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, dėl finansavimo tvarkos tobulinimo, programinio ir konkursinio finansavimo, lėšų naudojimo veiksmingumo; padeda Vyriausybei koordinuoti bei prižiūrėti jos įgyvendinimą; teikia siūlymus ir išvadas Seimui, Vyriausybei ir savivaldybėms dėl etninės kultūros objekto funkcionavimo užtikrinimo, dėl naujų institucijų ir infrastruktūros objektų steigimo; tvirtina Bendruosis regioninių etninės kultūros globos tarybų nuostatus (toliau – Regioninių tarybų nuostatai), organizuoja regioninių tarybų sudarymą ir tvirtina jų sudėtį; teikia visuomenei informaciją apie Tarybos veiklą savo interneto svetainėje, atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

Tarybos ir jos regioninių tarybų, nuolatinių ir laikinųjų darbo grupių posėdžiuose bei kituose tarpinstituciniuose pasitarimuose priimant sprendimus siekama suderinti valstybės bei savivaldos institucijų ir visuomenės interesus. Vienydamas įvairių etninės kultūros sričių aukščiausios kategorijos ekspertus, Taryba savo tikslų siekia ir uždavinius įgyvendina ieškodama efektyviausių būdų etninės kultūros problemoms spręsti. Įgyvendindama Programą, Taryba derina sprendimus su visomis į Tarybą savo atstovus delegavusiomis etninės kultūros srityje veikiančiomis kultūros, mokslo ir studijų institucijomis bei asociacijomis, taip pat su etnografiniuose regionuose veikiančiomis regioninėmis tarybomis. Taryba aktyviai bendradarbiauja su Seimu (daugiausia su Kultūros komitetu bei Švietimo ir mokslo komitetu), su ministerijomis (Kultūros, Švietimo, mokslo ir sporto, Užsienio reikalų, Žemės ūkio, Aplinkos, Vidaus reikalų, Ekonomikos ir inovacijų ir kt.), su Valstybine lietuvių kalbos komisija, Lietuvos kultūros taryba ir kitomis ekspertinėmis institucijomis. Tarybos teritoriniai padaliniai – regioninės tarybos – aktyviai bendradarbiauja su savivaldybėmis, etnografiniame regione veikiančiomis kultūros įstaigomis ir kitomis institucijomis bei nevyriausybinėmis organizacijomis, siekdamos jas iutraukti į etninės kultūros plėtrą regionuose.

Programos įgyvendinimą kontroliuoja Tarybos pirmininkas. Taryba neturi vidaus auditu skyriaus ar specialistų, galinčių atlkti vidaus auditą. Šios programos vykdymo ataskaita yra sudėtinė Tarybos veiklos ataskaitos, kurią Taryba teikia tvirtinti Lietuvos Respublikos Seimui, dalis.

Programa yra tēstinė. Iš programos lėšų finansuojama Tarybos narių, regioninių tarybų narių ir Tarybos administracijos veikla. 2024 m. programai įgyvendinti patvirtinta 13 pareigybių.

Programos vertinimas. Kiekvienais metais Taryba įvertina nuveiktą veiklą ir paskaičiuoja ekspertinės veiklos produktų skaičių (išvados dėl teisės aktų tobulinimo, siūlymai, sprendimai, tyrimai, posėdžiai, renginiai).

Šios programos vykdymo ataskaita yra sudėtinė Tarybos veiklos ataskaitos, teikiama LR Seimui, dalis.

Programos trukmė: programa tēstinė.

Programos vykdytojas – Taryba.

Pagrindinis programos finansavimo šaltinis – valstybės biudžeto lėšos.

Programos koordinatorė – Tarybos pirmininkė Dalia Urbanavičienė, (+370 699 04239)
dalia.urbanaviciene@ekgt.lt

2 grafikas. Etninės kultūros globos tarybos valdymo programa ir jos uždaviniai

08 Kultūros valstybės veiklos sritis

08-001 Etninės kultūros globos tarybos valdymo programa

08-001-00-01 Uždavinys:

padėti Seimui ir Vyriausybei formuoti ir įgyvendinti etninės kultūros globos ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugos politiką, koordinuoti etninės kultūros valstybinę globą vykdančių institucijų veiklą ir tirti etninės kultūros bei nematerialaus kultūros paveldo būklę

3 lentelė. 2024–2026 m. Etninės kultūros globos valdymo programos (08-001) „Etninės kultūros valstybinė globa“ uždaviniai, priemonės, asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. eurų)

Valstybės veiklos sritys, programos, uždavinio, priemonės kodas, požymis	Uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2023 m. asignavimai				2024 m. asignavimai				Numatomi 2025 m. asignavimai				Numatomi 2026 m. asignavimai				Vyriausybės programos igyvendinimo plano, NPP ir (arba) nationalinės plėtros programos elemento kodas	
		iš jū		išlaidoms		iš jū		išlaidoms		iš jū		išlaidoms		iš jū		išlaidoms			
		iš viso	iš viso	iš jū darbo užmokesčiu	turtui išsigyt	iš viso	iš viso	iš jū darbo užmokesčiu	turtui išsigyt	iš viso	iš viso	iš jū darbo užmokesčiu	turtui išsigyt	iš viso	iš viso	iš jū darbo užmokesčiu	turtui išsigyt		
08	Kultūros valstybės veiklos sritys																		
08-001(V)	Etninės kultūros globos tarybos valdymo programa																		
08-001-00-01 (T)	Uždavinys: padėti Seimui ir Vyriausybei formuoti ir išgivendinti etninės kultūros globos ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugos politiką, koordinuoti etninės kultūros valstybinę globą vykdantį institucijų veiklą ir tirti etninės kultūros bei nematerialaus kultūros paveldo būklę	297,0	293,0	250,0	4	355,0	352,0	298,0	3,0	352,0	352,0	298,0	0	352,0	352,0	298,0	298,0	0	
08-001-00-01 (TP)	Priemonė: Etninės kultūros globos tarybos veiklos organizavimas ir užlikrinimas	297,0	293,0	250,0	4	355,0	352,0	298,0	3,0	352,0	352,0	298,0	0	352,0	352,0	298,0	298,0	0	
1.	1.1 viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	297,0	293,0	250,0	4	355,0	352,0	298,0	3,0	352,0	352,0	298,0	0	352,0	352,0	298,0	298,0	0	
1.1. bendrojo finansavimo lėšos		297,0	293,0	250,0	4	355,0	352,0	298,0	3,0	352,0	352,0	298,0	0	352,0	352,0	298,0	298,0	0	
1.2. Europos Sajungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos																			
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų imokos																			
2. Kiti šaltiniai (Europos Sajungos finansinė parama projekteiems igyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)		297,0	293,0	250,0	4	355,0	352,0	298,0	3,0	352,0	352,0	298,0	0	352,0	352,0	298,0	298,0	0	

4 lentelė. Programos uždaviniai, priemonės, stebesenos rodikliai ir jų reikšmės

Stebesenos rodiklio kodas	Uždavinijų, priemonių, stebesenos rodiklių pavadinimai ir matavimo vienetai	Stebesenos rodiklių reikšmės			Susijęs strateginio planavimo dokumentas (LRV programos igyvendinimo planas, NPP, PP)
		2023	2024 m.	2025 m.	
1	2	3	4	5	6
08-001-00-00-01 (T)	Uždavinys: padėti Seimui ir Vyriausybei formuoti ir igyvendinti etninės kultūros plėtros bei nematerialaus kultūros pavealdo apsaugos politiką, koordinuoti etninės kultūros valstybinę globą vykdančių institucijų veiklą ir tirti etinės kultūros bei nematerialaus kultūros pavealdo būklę				7
P-08-001-00-01-01 (TP)	Priemonė: Etninės kultūros globos tarybos veiklos organizavimas ir užtikrinimas				
P-08-001-00-01-01-01	Parengtų įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su etninės kultūros globos skaičius, vnt.	5	4	2	3
P-08-001-00-01-01-02	Pateiktų siūlymų ir išvadų dėl kitų institucijų parengtų su etnine kultūra susijusių teisės aktų bei jų projektų tobulinimo skaičius, vnt.	10	9	9	10
P-08-001-00-01-01-03	Raštiškai pateiktų siūlymų ir rekomendacijų, susijusių su etninės kultūros valstybinės globos ir politikos klausimais, skaičius, vnt.	60	60	65	66
P-08-001-00-01-01-04	Surengtų Tarybos, regioninių tarybų ir darbo grupių posėdžių skaičius, vnt.	45	45	45	45
P-08-001-00-01-01-05	Surengtų tarpinstitucinių pasitarimų skaičius, vnt.	45	40	40	40

Stebesenos rodiklio kodas	Uždavininių, priemonių, stebesenos rodiklių pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės					Susijęs strateginio planavimo dokumentas
		2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.		
1	2	3	4	5	6	7	
P-08-001-00-01-01-06	Suorganizuotų diskusijų, konferencijų ir kitų renginių aktualiai etninės kultūros plėtros klausimais skaičius, vnt.	55	50	50	50		
P-08-001-00-01-01-07	Atliktu apklausa ir (ar) sąvadų skaičius (vnt.)	4	4	4	4		
P-08-001-00-01-01-08	Atliktu tyrimų skaičius (vnt.)	3	2	2	2		
P-08-001-00-01-01-09	Viešai paskelbtų siūlymų, išvadų, pranešimų konferencijose, rekomendacijų ir tyrimų skaičius (vnt.)	23	23	20	20		

**VALSTYBEI SVARBŪS PROJEKTAI, KITO NACIONALINĖS PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJO FINANSUOJAMI PROJEKTAI
IR 2014–2020 METŲ PLANAVIMO DOKUMENTU ĮGYVENDINIMO PROJEKTAI**

Etninės kultūros globos taryba V skyriuje įvardintų projektų nevykdą.

**VI SKYRIUS
ŽMOGISKIEJI ISTEKLLAI**

Slentelė. Informacija apie Etninės kultūros globos tarybos žmogiškuosius ištaklius, asignavimus jiems išlaikyti ir valdymo išlaidas (tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Institucijos ar įstaigos pavadinimas	2023 m.		2024 m.		2025 m.		2026 m.	
		Pareigybų skaičius	Valdymo išlaidos užmokesčiui						
1	Etninės kultūros globos taryba *	13	4	250,0	250,0	13	4	298,0	298,0
Iš viso		13	4	250,0	250,0	13	4	298,0	298,0

* Nuo 2021 m. į darbo užmokesčio fondą įtrauktos tarybos narių (20) darbo užmokesčio išlaidos

VII SKYRIUS
**VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ PLANUOJAMOS PASIEKTI PAGRINDINIŲ
VEIKLOS RODIKLIŲ REIKŠMĖS**

Etninės kultūros globos taryba nevaldo valstybės įmonių.

VIII SKYRIUS
**VIEŠUJŲ ĮSTAIGŲ, KURIŲ SAVININKĖ YRA VALSTYBĖ ARBA KAI VALSTYBĖ
TURI 50 PROCENTŪ IR DAUGIAU BALŠŲ VISUOTINIAME DALININKŲ
SUSIRINKIME, PLANUOJAMOS PASIEKTI PAGRINDINIŲ VEIKLOS RODIKLIŲ
REIKŠMĖS**

Etninės kultūros globos taryba neturi viešujų įstaigų.

Etninės kultūros globos taryba neskiria dotacijų savivaldybėms.